چالش

طالبان ۷۰ درصد پنجشیر را کنترل کرده نه همه را

منابع نزدیک به جبهه پنجشیر تأیید می‌کنند که طالبان ۷۰ درصد این استان را تحت کنترل گرفته ولی می‌گویند کل این ولایت تحت کنترل طالبان در نیامده است.

روزنامه افغانستان تایمز دیروز به نقل از منابع آگاه اعلام کرد که جبهه مقاومت ملی افغانستان مستقر در پنجشیر، مناطق «دره»، «آبشار» و «بریان» در شمال و شمال شرق ولایت پنجشیر را از طالبان پس گرفته است. صالح رجستانی، رئیس کمیته نظامی جبهه مقاومت ملی افغانستان به رهبری احمد مسعود در بیانیه‌ای گفته که می‌خواهم بار دیگر به طالبان و حامیان آن بگویم که ورود به پنجشیر به معنای پایان جنگ نیست بلکه این آغاز جنگ است. وی افزود: من اطمینان دارم که مجاهدان و فرزندان مخلص ملت افغانستان برای زنده نگه‌داشتن ارزش‌ها و شرف ملت افغانستان تا پای جان خواهند جنگید. رجستانی از جامعه بین‌الملل خواست که طالبان را به رسمیت نشناسد و به زنان و کودکان در پنجشیر کمک کند. همزمان، «قاسم محمدی» یک چهره نزدیک به «احمد مسعود» رهبر جبهه پنجشیر، خروج احمد مسعود از پنجشیر را رد کرده و گفته که او همچنان در این ولایت است. محمدی هرچند تأیید کرده که در روزهای گذشته طالبان وارد پنجشیر شده و در حال حاضر ۷۰ درصد خیابان‌ها و معابر اصلی در کنترل طالبان است، اما به گفته او، هنوز دره‌های پنجشیر در کنترل کامل نیروهای مردمی است. او می‌گوید: «پس از آنکه اعضای طالبان وارد پنجشیر شدند، جنگنده‌های پاکستانی به کمک آنها آمدند و محاصره آنها شکسته شد و شب‌ها نیز بر فراز آسمان پنجشیر در حرکت هستند.» او از وجود یک «جنگ خارجی» علیه جبهه پنجشیر صحبت کرده و گفته که اکنون دیگر جنگ خارجی است و پاکستان و قطر از طالبان حمایت‌های مالی می‌کنند: «امیدواریم که کشورهای منطقه و جهان این موضوع را درک کنند.» پاکستان رسماً حضور در تحولات پنجشیر را تکذیب کرده ولی دیروز الطاف حسین رهبر حزب متحده قومی پاکستان، بیانیه وزارت خارجه پاکستان را مبنی بر اینکه ارتش پاکستان در دره پنجشیر دخالت ندارد، یک دروغ آشکار خواند و گفت: «هر کودک دره پنجشیر شاهد حمله نیروهای پاکستانی با سلاح‌های مدرن بوده است.» خبرنگار تسنیم هم که به پنجشیر رفته تأیید می‌کند که جاده‌ها و اماکن مسکونی در دست طالبان است اما از قول منابع محلی نقل کرده که نیروهای احمد مسعود در دره‌های فرعی حضور دارند. او از وجود یک آتش‌بس سه‌روزه بین نیروهای احمد مسعود با طالبان خبر داده که ظاهراً ظهر دیروز به پایان رسیده، موضوعی که می‌تواند شدت درگیری‌ها را در تنها استان افغانستان که تحت کنترل کامل طالبان قرار نگرفته، مجدداً تشدید کند.

■ مسکو: طالبان بلاتکلیف است

طالبان در روند داخلی هرچند به شکلی شکننده، به تثبیت حکومت ادامه می‌دهد. سراج‌الدین حقانی، وزیر کشور طالبان که به روایت بی‌بی‌سی، در «بالاترین سطح تحت تعقیب» پلیس فدرال امریکا قرار دارد، دیروز کار را به عنوان سرپرست وزارت کشور افغانستان آغاز کرد. حقانی در مراسم تحلیف خود، از اعضای طالبان خواسته که در برخورد با مقام‌ها و سربازان پیشین از کلمات نامناسبی مانند مجرم، قاتل، غلام یا دیگر کلمات نامناسب استفاده نکنند. به گزارش خبرگزاری جمهور افغانستان، حقانی گفته که اعلام عفو طالبان، نه سیاسی، بلکه یک مسئله شرعی است و به همین خاطر فکر انتقام باید از قلب‌ها بیرون شود. حقانی هشدار داده در صورت هرگونه برخورد ناروا با عاملان آن برخورد شرعی خواهد شد و تأکید کرده است: «مردم بسیار رنج دیده‌اند و نباید دیگر با آنان برخورد نادرست صورت گیرد.» تحلیف حقانی در شرایطی انجام شده که پیش از این طالبان اعلام کرده بود که روز ۱۱ سپتامبر (۲۰ شهریور) مراسم تحلیف را برگزار خواهد کرد. با این حال «اینام‌الله سمنگانی» یکی از اعضای ارشد کمیسیون فرهنگی طالبان روز جمعه در صفحه توئیتر خود بدون اشاره به تاریخ بعدی این رویداد گفت: «مراسم تحلیف دولت جدید افغانستان چند روز قبل لغو شد.» روس‌ها نحوه برخورد طالبان با مراسم تحلیف را حاکی از نوعی سردرگمی می‌دانند. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه روز جمعه گفت که طالبان درباره فراگیر بودن روندهای سیاسی در افغانستان و برگزاری مراسم تحلیف بلاتکلیف است. براساس گزارش تاس، لاوروف افزود: «طالبان برنامه تحلیف را اعلام کرده وسپس آن را تغییر داد.» دیپلمات ارشد روسیه گفته است: «من فکر می‌کنم این یک مشکل آشکار است که آنها درباره اینکه اول چه کاری باید بکنند هنوز بلاتکلیف هستند. طالبان برنامه خود را هر روز تغییر می‌دهد از جمله درباره فراگیر شدن روندهای سیاسی و مراسم تحلیف دولت.» لاوروف درباره شرکت روسیه در مراسم تحلیف طالبان هم گفته است: «صادقانه بگویم ما هرگز به رهبری روسیه توصیه نمی‌کنیم که هیئت اعزامی از مسکو برای این مراسم بفرستد. از همان اول ما فکر می‌کردیم که حضور سفیر کافی باشد.»

دورنما

حزب‌الله: واردات سوخت از ایران امریکا را رسوا کرد

معاون رئیس شورای اجرایی حزب‌الله لبنان از واردات سوخت از ایران با عنوان اقدامی یاد کرد که تلاش‌های امریکا برای محاصره لبنان را با شکست مواجه کرد و دروغ بودن تهمت‌هایی را که واشنگتن علیه حزب‌الله مطرح می‌کند نیز آشکار کرد.

شیخ علی دعموش با اشاره به ارسال کشتی سوخت از سوی جمهوری اسلامی ایران برای کشورش، گفت: «ما همواره باید تلاش کنیم محاصره امریکا علیه خود را بشکنیم. ارسال کشتی سوخت ایران به سمت لبنان در واقع تلاش‌های امریکا را برای تحت فشار قرار دادن لبنانی‌ها با شکست مواجه ساخت.» وی در ادامه یادآور شد: «یکی از مهم‌ترین نتایج واردات سوخت از ایران آن است که امریکایی‌ها را رسوا کرد و دروغ بودن تهمت‌هایی را که علیه حزب‌الله مطرح می‌کردند، برملا ساخت. این اقدام نشان داد کسی که پشت بحران‌های ملت لبنان قرار دارد مقاومت نیست، بلکه امریکا و مزدورانش هستند.»

پیش از این، شیخ احمد قبلان، مفتی لبنان تأکید کرده بود که جنگ امروز علیه لبنان یک جنگ امریکایی است و واشنگتن در تلاش است مقاومت لبنان را نابود کند. مفتی لبنان در ادامه سخنان خود تصریح کرد: «ایالات متحده امریکا با استفاده از ابزارهای مالی و سیاسی تلاش می‌کند مردم لبنان را تحت فشار قرار دهد. امریکا نسبت به مردم لبنان کینه دارد و با سیاست‌های جنایتکارانه علیه لبنانی‌ها عقده گشایی می‌کند.» وی با اشاره به ارسال کشتی سوخت از سوی جمهوری اسلامی ایران به لبنان، تصریح کرد: «این اقدام یک اقدام شجاعانه بود و ما معتقدیم که ارسال کشتی سوخت می‌تواند به چند دهه سیطره امریکا بر لبنان پایان دهد.»

سرانجام پس از ماه‌ها بی‌دولتی، دیروز نجیب میقاتی، مأمور تشکیل کابینه لبنان روز جمعه با میشل عون، رئیس‌جمهور و نبیه بری، رئیس پارلمان این کشور دیدار کرد و دفتر ریاست جمهوری لبنان اعلام کرد که فرمان تشکیل دولت جدید این کشور امضا شده است. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل در بیانیه‌ای، اعلام تشکیل دولت لبنان را گامی بسیار مهم توصیف و ابراز امیدواری کرد که نجیب میقاتی بتواند همه گروه‌های لبنانی را گرد هم آورد تا ملت لبنان بتواند از بحران کنونی عبور کند. امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه هم با استقبال از تشکیل دولت در لبنان آن را گامی ضروری خواند و در ادامه گفت که سیاستمداران لبنانی باید تعهدات لازم را برای انجام اصلاحاتی که به جامعه بین‌المللی اجازه می‌دهد به لبنان کمک کند، انجام دهند.

هشدار شدید مقاومت فلسطینی به تل آویو

آسیب به ۴ زندانی بازداشت شده یعنی اعلام جنگ

گزارش یک

رژیم صهیونیستی چهار اسیر از شش اسیر فلسطینی را که از زندان جلبوع فرار کردند، دستگیر کرد؛ رویدادی که ظاهراً تا حدی از داغ شکست امنیتی تل آویو کاسته، ولی بر شدت تنش‌ها افزوده است. گروه‌های مقاومت فلسطینی می‌گویند دستگیری این اسرا ننگی که دامنگیر رژیم اشغالگر شده را پاک نخواهد کرد و هشدار داده‌اند، آسیب به این اسرا به منزله اعلان جنگ است و صهیونیست‌ها تاوان سنگینی خواهند داد.

هفته قبل پس از فرار شش اسیر فلسطینی، مدیریت زندان‌های رژیم صهیونیستی اقدامات شدیدی را علیه اسرای این زندان‌ها آغاز کرد و برخی از این اسرا مورد شکنجه، آزار و اذیت، ضرب و شتم و بازرسی‌های شدید قرار گرفتند. یورش و تخریب بخش‌های مختلف و سلول‌های زندان‌ها نیز افزایش یافته است. حالا با بازداشت چهار نفر از این زندانیان، بیم این می‌رود که جان اسرا بیشتر از قبل در معرض تهدید قرار گیرد. عبداللطیف القانوع، سخنگوی حماس دیروز گفت: «مسئله اسرا همچنان از اصول ملت فلسطین خواهد بود و ملت ما با اسرا تا زمان آزادی آنها اعلام همبستگی می‌کند.» این مقام حماس گفت: «بازداشت اسرا چیزی از عزم و اراده آنها کم نمی‌کند و همین برای‌شان کافی بود که توانستند بر رژیم اشغالگر پیروز شوند و اقتدار این رژیم را در هم شکسته و ارتش این رژیم را خوار و ذلیل کنند. ما مطمئن هستیم که آنها روزی خارج از میله‌های زندان رژیم ظالم صهیونیستی خواهند بود.» داوود شهاب، سخنگوی جنبش جهاد اسلامی فلسطین هم هشدار داد: «ما رژیم اشغالگر را کاملاً در قبال جان دو اسیر بازداشتی و هرگونه به خطر انداختن جان آنها مسئول می‌دانیم و رژیم اشغالگر بهای سنگین و سلسله‌واری را برای هر گونه صدمه به آنها خواهد داد.» او تصریح کرد: «بازداشت مجدد دو نفر از اسرای فلسطینی عملیات جلبوع، لکه ننگ را از چهره رژیم اشغالگر پاک نمی‌کند یا ارکان متزلزل این رژیم را ترمیم نمی‌کند. صدمه زدن به جان این دو اسیر فلسطینی به مثابه اعلام جنگ علیه ملت فلسطین است.» همچنین کمیته اسرا و آزادگان فلسطین نیز کابینه رژیم صهیونیستی را مسئول جان اسرای بازداشتی دانست و گفت: «هرگونه اذیت و آزار اسرایی که دوباره بازداشت شده‌اند تعرض به همه ملت فلسطین محسوب می‌شود.» همچنین، شیخ خضر عدنان از رهبران جنبش جهاد اسلامی فلسطین نیز از مقاومت فلسطین درخواست کرد نام محمود عارضه، یکی از این اسرا در رأس فهرستی باشد که در چارچوب مبادله اسرا آزاد خواهند شد.

■ آغاز درگیری‌های گسترده و نامحدود

رسانه‌های فلسطینی دیروز از شلیک بیش از ۱۰ موشک از سمت غزه به سمت سرزمین‌های اشغالی خبر دادند. مناطق مختلف نوار غزه و کرانه باختری نیز شامگاه جمعه در حمایت از اسرای فلسطینی و محکومیت بازداشت مجدد این دو اسیر فلسطینی شاهد راهپیمایی فلسطینی‌ها بود. فوزی برهوم، سخنگوی جنبش حماس با درود به اسرای قهرمان گفت که بازداشت تعدادی از این قهرمانان نبرد تونل آزادی، تنها یک دوره از دوره‌های درگیری نامحدود و گسترده با رژیم اشغالگر اسرائیلی است که فلسطینیان ساکن کرانه باختری را به استمرار مقاومت و انتفاضه گسترده در برابر رژیم اشغالگر و یاری اسرا و دفاع از حقوق، اراضی و مقدسات آنها سوق خواهد داد. تاریخ این صحنه شجاعانه و قهرمانی شش اسیر را که به شکسته شدن ابهت رژیم اشغالگر و نظام امنیتی آن منجر شد، به ثبت خواهد رساند.

نفتالی بنت، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی دیروز شنبه برای ارزیابی مسائل امنیتی تحولات مربوط به بازداشت اسرای فراری از زندان «جلبوع» را به صورت استثنایی برگزار کرد. از روز دوشنبه قبل که اسرای فلسطینی موفق به فرار شدند، ارتش رژیم صهیونیستی شمار زیادی از نیروهای خود را برای بازداشت این افراد به کار گرفت و پس از گذشت چند روز، پلیس این رژیم صبح شنبه اعلام کرد که دو نفر را که از آنها با عنوان مغز متفکر عملیات فرار یاد می‌شود در یک کامیون پارک شده در نزدیکی شهر ناصریه در شمال اراضی اشغالی دستگیر کرده است. یکی از زندانیان فراری زکریا زبیدی از رهبران گروه‌های مبارز نزدیک به جنبش فتح است. زندانی دوم محمود العارضه نیز به دلیل نقشش در مبارزات گروه جهاد اسلامی در سال ۲۰۰۲ به حبس ابد محکوم شده است. دو زندانی دیگر نیز که در پارکینگ کامیون‌ها مخفی شده بودند، قبل از زبیدی و العارضه دستگیر شدند. تعقیب و گریز دو زندانی دیگر ادامه داد. در بیانیه‌ای که پلیس منتشر کرده آمده است: «پلیس دو فراری را شناسایی و آنها را با هلی‌کوپتر تعقیب کرد.» و ساکنین نیز اعلام کرده‌اند که دو مرد را در حال جست‌وجوی سطل‌های زباله برای پیدا کردن غذا دیده‌اند.

■ تهدید به لغو آتش‌بس

برخی منابع آگاه به روزنامه الایام گفتند: «گروه‌های فلسطینی در پیامی فوری به مصر تهدید کردند با توجه به استمرار حملات علیه اسرای فلسطینی زندان‌های رژیم اشغالگر، تمامی توافق‌های آتش‌بس با این رژیم را لغو می‌کنند.» مصر در پاسخ به این نامه تعهد داد در راستای توقف هر چه سریع‌تر اقدامات اشغالگران در حق اسرای زندان‌ها، حداکثر فشار را علیه آنها اعمال کند. روزنامه الایام در ادامه به نقل از منابع یاد شده نوشت: «گروه‌های فلسطینی به مصر اعلام کردند که در اعتراض به اقدامات مجرمانه اشغالگران در حق اسرای فلسطینی، مهلت داده شده به آنها برای لغو محاصره نوار غزه از پانزدهم ماه جاری میلادی به دوازدهم این ماه کاهش می‌یابد.» پیش‌بینی می‌شود که پس از اتمام مهلت تعیین شده، مرزهای نوار غزه شاهد افزایش تنش‌ها خواهد بود و احتمال دارد در صورتی که اشغالگران هر یک از شش اسیر زندان جلبوع را اذیت کنند، شرایط پیچیده‌تر و بحرانی‌تر شود.

خبر

پترائوس: رسوایی‌های پس از ۱۱ سپتامبر به اعتبار امریکا لطمه زد

دیروز ۱۱ سپتامبر سالروز حمله به برج‌های دوقلو بود که امریکا سوار بر موج آن، دست به اقداماتی بی‌سابقه از جمله دو جنگ در افغانستان و عراق زد. جو بایدن به مناسبت سالگرد ۱۱ سپتامبر به امریکایی‌ها پیام داده و دیوید پترائوس، ژنرال بازنشسته هم که مسئولیت نیروهای امریکایی را در افغانستان و عراق بر عهده داشت، با اشاره به اشتباهاتی که امریکا در پی ۱۱ سپتامبر مرتکب شده است، از افشای شکنجه زندانیان در زندان ابوغریب به عنوان یکی از این موارد یاد کرد.

دیوید پترائوس دیروز به مناسبت سالگرد ۱۱ سپتامبر درباره اقداماتی که امریکا پس از ۱۱ سپتامبر انجام داد گفت که اگرچه طی ۲۰ سال گذشته حملات تروریستی مشابه تکرار نشد اما در واقع واشنگتن مرتکب اشتباهاتی شد که یکی از آنها به زندان ابوغریب در بغداد مربوط می‌شود. وی که پس از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی به عنوان مدیر سازمان جاسوسی سیا نیز خدمت کرد، به پولیتیکو گفت: «اشتباه ما روش‌های بازجویی پیشرفته بود. این مسئله شدیداً شهرت ما را خدشه‌دار کرد و به روابط‌مان با کشورهای جهان که در آنها مراکز بازداشت سری داشتیم، لطمه زد.» وی افزود: «استفاده از روش‌های بازجویی پیشرفته در نقاط دیگر، به ماجرای زندان ابوغریب بغداد ختم شد و این رسوایی در زندان ابوغریب تصاویری را از آنچه امریکا در آنجا انجام می‌داد، به جهانیان نشان داد.» پترائوس همچنین استفاده از پهپاد در غرب پاکستان را عاملی دانسته که بیشتر از اینکه به نابودی دشمنان منتهی شود، باعث به وجود آمدن آنها شده است.

این ژنرال بازنشسته امریکایی در ادامه به انتقاد از حمله به عراق پرداخت و گفت: «حمله امریکا به عراق موفقیت امریکا در افغانستان را از بین برد. خیلی زود روی عراق تمرکز شد و به همین خاطر با وجود آنکه طالبان و القاعده در این کشور در هم شکسته شدند اما هرگز نتوانستیم اوضاع در افغانستان را پیش ببریم.» پترائوس تصریح کرد: «آنها به پاکستان فرار کردند و به تدریج در آنجا مجدداً تشکیل گروه دادند. این کار سال‌ها طول کشید و در جریان آن ما کاملاً فرصت را برای آغاز ایجاد نیروهای امنیتی محلی به شیوه‌ای جدی از دست دادیم.»

گزارش ۲

معنی و مفهوم سفر امروز گروسی به تهران

قطعنامه ضد ایرانی در وین منتفی است

سفر رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران که از حدود یک هفته قبل به حال معلق درآمده بود، امروز انجام می‌شود. هرچند هیچ خلف وعده‌ای از طرف‌های غربی بعید نیست، ولی چراغ سبز تهران به این سفر، احتمالاً نشان‌دهنده منتفی شدن صدور قطعنامه علیه ایران در نشست روز دوشنبه آژانس است.

به گزارش «جوان»، به طور معمول، روندهای تشریفاتی و دیپلماتیک طوری پیش‌بینی نمی‌شوند که دیپلماتی در سطح رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به یک کشور سفر کند و یک یا دو روز بعد از بازگشت او، علیه همان کشور یک قطعنامه صادر شود. به این ترتیب، چراغ سبز ایران به سفر امروز رافائل گروسی به تهران را که از حدود یک هفته قبل به حال معلق یا «استند بای» درآمده بوده، می‌توان نشانه‌ای از منتفی شدن قطعنامه ضد ایرانی در جلسه شورای حکام آژانس در وین قلمداد کرد که فردا شروع خواهد شد، هرچند در سایه بدعهدی امریکا و طرف‌های اروپایی، هیچ احتمالی را نباید از نظر دور داشت. رویترز دیروز به نقل از منابع آگاه گزارش کرد رافائل گروسی روز یک‌شنبه به منظور دیدار و گفت‌وگو با مقامات ایرانی به تهران سفر خواهد کرد. رویترز درباره اهداف این سفر خبری منتشر نکرده اما پیش‌تر گفته شده بود که گروسی به دنبال از سرگیری بازرسی‌های آژانس از ایران است و تهران تاکنون به این درخواست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پاسخ منفی داده است. هرچند بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفته بازرسی‌های پادمانی آژانس در حال انجام است، ولی هم او، تأیید کرده که بازرسی‌های فرا پادمانی از تأسیسات هسته‌ای ایران متوقف شده‌اند.

ایران این بازرسی‌ها را در روندی گام به گام، بعد از خروج امریکا از برجام، معلق کرد. دولت جو بایدن هرچند گفته که قصد دارد در چارچوب مذاکرات وین به برجام برگردد ولی ایران تأکید دارد که شروع مجدد مذاکرات در وین، باید برای تهران حاوی نتایجی ملموس باشد. حسین امیر عبداللهیان، وزیر امور خارجه آخرین بار این موضع را روز پنج‌شنبه قبل در گفت‌وگو با آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل تکرار کرد: «طرف‌های مذاکره باید با درکی واقع‌بینانه به وین بیایند و حقوق و منافع ملت ایران را مورد توجه جدی قرار بدهند و مذاکراتی از نظر ما قابل قبول است که نتیجه ملموسی در پی داشته باشد.» او البته حدود دو هفته قبل هم در گفت‌وگو با طرف‌های آلمانی و فرانسوی خود به آنها گوشزد کرده بود.

این اصرار تهران باعث شده که مذاکرات در وین که از اوایل تیرماه ۱۴۰۰، به خاطر تعیین تکلیف انتخابات ایران تا روی کار آمدن دولت جدید متوقف شده بود، همچنان بلاتکلیف باشد. در مقابل، دولت امریکا سعی دارد از طریق فشارهای دیپلماتیک، ایران را وادار به شروع مجدد مذاکرات کند. وال‌استریت ژورنال چند روز قبل نوشت که آلمان، فرانسه، انگلیس و امریکا دنبال این هستند که یک قطعنامه علیه ایران در نشست شورای حکام آژانس صادر شود، موضعی که در تهران با هشدار و خط و نشان روبه‌رو شد. میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه مستقر در وین هم روز جمعه در صفحه توئیتر خود آب پاکی را روی دست طرف‌های غربی ریخت و نوشت مسکو به هرگونه قطعنامه احتمالی علیه جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، رأی مخالف خواهد داد: «هیچ توهمی نداشته باشید. اگر پیش‌نویس قطعنامه‌ای علیه ایران در شورای حکام آژانس اتمی مطرح شود، روسیه به آن رأی منفی می‌دهد.» تحت چنین شرایطی، به نظر می‌رسد اجازه سفر تهران برای سفر امروز رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، نشان‌دهنده عقب‌نشینی طرف‌های غربی برای پیگیری پرونده صدور قطعنامه علیه ایران در نشستی باشد که از فردا در وین شروع خواهد شد. از طرف دیگر، رابرت مالی، نماینده ویژه امریکا در امور ایران هم که برای رایزنی درباره احیای برجام به اروپا سفر کرده پس از پایان مذاکراتی در پاریس، از گفت‌وگوهای «سازنده» با متحدان اروپایی خود در زمینه توافق هسته‌ای با ایران ابراز خرسندی کرده است. مالی گفته است: «یک دور از دیدارهای سازنده درباره آینده مذاکرات برجام و ضرورت بازگشت سریع به اجرای تعهدات با همکاران اتحادیه اروپا و سه قدرت اروپایی در پاریس انجام شد.» سفر این دیپلمات ارشد امریکایی به پاریس کمی پس از رایزنی‌های او در مسکو انجام شد.

نگاه

هادی محمدی

سفر چندمنظوره کاظمی به تهران

درحالی که عراق در یک سال و نیم گذشته که کاظمی به قدرت رسیده، ریل‌گذاری‌های ریشه‌ای در ابعاد امنیتی، اقتصادی، انرژی و بازرگانی توصیه شده امریکایی را با جدیت دنبال کرده و کمترین توجه را در اجرایی کردن توافقات با تهران داشته، الکاظمی در آستانه انتخابات پارلمانی یک ماه آینده عراق، وارد تهران می‌شود.

کاظمی حتی یک‌بار برای پرونده شهادت سردار سلیمانی و ابومهدی مهندس که توسط تروریست‌های امریکایی صورت گرفت، تلاشی در مواضع و اقدامات خود ثبت نکرده، امروز برای برجسته کردن خروج تدریجی نظامیان امریکایی از عراق، قصد دارد آن را گزارش کار و عملکرد خود نشان دهد. امریکایی‌ها، در خروج شتابزده از افغانستان، هزاران نظامی خود را به پایگاه عین‌الاسد منتقل کرده‌اند و حالا هم، از همین نظامیان در حال خارج شدن از عراق هستند که ربطی به نظامیان قبلی و مستقر در عراق ندارد. مضافاً اینکه امریکا هزاران افغانی همکار خود را که تعداد قابل توجهی حتماً با ماهیت امنیتی و مجری طرح‌های امریکایی هستند، قصد دارد در استان انبار اسکان داده و ظرفیت جدیدی به مجموعه‌های نظامی و امنیتی آموزش دیده و همسو با داعش بیفزاید. این درحالی است که امریکا در استراتژی جدید آرایش منطقه‌ای و پایگاهی، از خود تغییر نشان می‌دهد و ثقل پایگاهی و عملیاتی آنها از برخی کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس به درون منتقل شده است و بالطبع باید در عراق نیز بنا به وعده‌ای که در واشنگتن به کاظمی داده‌اند، نیروهای عملیاتی را خارج و در واقع تغییر مأموریت پیدا کنند. فروش این کالا توسط کاظمی در تهران، با استقبال روبه‌رو نمی‌شود و در عراق نیز مقاومت‌های مردمی مصمم به اخراج تمامی مظاهر اشغالگرانه امریکا هستند و مسئله شهادت سردار سلیمانی در اولویت وزارت امور خارجه ایران قرار دارد و با عراق و در قبال امریکا دنبال خواهد شد.

کاظمی برای دور جدید گفت‌وگو بین تهران و ریاض نیز قصد مانور دارد و چند دور گفت‌وگوهای گذشته، به دلیل دنباله‌روی ریاض از سیاست‌های امریکایی‌ها حاصلی نداشته است. اگرچه ایران، اولویت جدی خود را تعامل با همسایگان قرار داده و از تغییر رویکرد احتمالی ریاض نیز استقبال می‌کند ولی تلاش ریاض در دور جدید گفت‌وگو با تهران با نشست‌های مذاکراتی ایران و ۴+۱ مرتبط است و بخشی از فضاسازی و مطالبه‌گری‌های تبلیغاتی است که بیشتر حالت سفارشی و چرخ پنجم برای امریکایی‌ها را دارد. نکته دیگر، آنچه در نشست همکاری و مشارکت بغداد شاهد بودیم و به قراردادهای امنیتی با سعودی و قراردادهای نجومی با فرانسه منجر شد، یک تلاش آشکار برای شکل دادن به یک نظم اقتصادی و تجاری با ماهیت اسرائیلی-امریکایی است که امریکا برای مدیریت نامرئی منطقه‌ای، در غیاب یک حضور فعال و پرتعداد نظامی نیازمند است. این گمانه مطرح است که کاظمی مناسبات اقتصادی بغداد-تهران را تلویحاً به نظم اقتصادی هدایت شده امریکایی- صهیونیستی مرتبط نماید که مقامات تهران نسبت به آن اشراف دارند. نکته مهم‌تر و بسیار موردنظر کاظمی در سفر به تهران که یک ماه قبل از انتخابات در عراق انجام می‌شود، با هدف نوعی کسب تجدید حمایت از استمرار نخست‌وزیری‌اش در عراق است تا در محیط داخلی عراق به‌عنوان یک کارت تبلیغاتی مورد بهره‌برداری قرار گیرد. آنچه قابل توجه است اینکه حتی نخست‌وزیری ایاد علاوی که پس از اشغال عراق توسط امریکا شاهد آن بودیم و دارای ارتباطات استخباراتی با پنتاگون بود، به اندازه کارنامه‌ای که کاظمی برای خود ثبت کرده، با امریکایی‌ها و پروژه‌های آنان همراهی نداشت و بدیهی است که حتی از سوی حامیان قبلی خود در عراق نیز، شانس استمرار و باقی ماندن در پست نخست‌وزیری را نخواهد داشت.

اخبار کوتاه

■ سامانه‌های دفاع موشکی امریکا از عربستان خارج شد

طبق تصاویر ماهواره‌ای که «آسوشیتدپرس» مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است، ایالات متحده امریکا در هفته‌های اخیر و در پی تشدید عملیات پهپادی نیروهای یمنی علیه اهداف سعودی، یکی از پیشرفته‌ترین سامانه‌های دفاع موشکی و همچنین سامانه‌های پاتریوت را از عربستان خارج کرده است.

خبرگزاری آسوشیتدپرس با انتشار یک تصویر ماهواره‌ای که شرکت سهامی خاص امریکایی «پلانت لبز» آن را تهیه کرده، گزارش کرد که این تصویر از منطقه‌ای از پایگاه هوایی شاهزاده سلطان در عربستان سعودی گرفته شده است که زمانی سامانه‌های دفاع موشکی پاتریوت با سامانه پیشرفته ضدموشکی «تاد» در آنجا مستقر شده بود و روز جمعه ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۱ (۱۹ شهریورماه) خارج شده بود. روزنامه امریکایی واشنگتن‌پست گزارش کرد که انتقال سامانه‌های دفاع موشکی امریکا از پایگاه هوایی شاهزاده سلطان در خارج از ریاض در حالی صورت گرفته است که هم‌پیمانان عرب حاشیه خلیج فارس ایالات متحده با عصبانیت و نگرانی نظاره‌گر خروج آشفته نظامیان امریکایی از افغانستان بودند. یک تصویر ماهواره‌ای که در اواخر ماه آگوست (ماه گذشته میلادی) به مشاهده خبرگزاری آسوشیتدپرس رسیده بود، نشان می‌داد که برخی از سامانه‌های دفاع موشکی امریکا از منطقه پایگاه هوایی شاهزاده سلطان خارج شده است که البته در آن زمان فعالیت‌ها و خودروهایی در محل همچنان مشاهده می‌شدند.

با این حال، عکس ماهواره‌ای جدید پلانت لبز که روز جمعه با وضوح بسیار بالا گرفته شده بود، نشان می‌دهد که سکوی پرتاب گردان سامانه دفاع موشکی امریکا در سایت خالی بود و هیچ‌گونه فعالیت محسوسی مشاهده نمی‌شد. در خردادماه امسال رسانه‌های امریکایی گزارش کرده بودند که پنتاگون قصد دارد هشت سامانه موشکی پاتریوت خود را از کشورهای عراق، کویت، اردن و یک سامانه ضدموشکی «تاد» را از عربستان سعودی خارج کند. روزنامه امریکایی وال استریت ژورنال گزارش کرده بود که ایالات متحده در حال بررسی کاهش سایر قابلیت‌های نظامی خود در عربستان سعودی است.

■ بایدن و شی درباره منشأ کرونا گفت‌وگو کرده‌اند

کاخ سفید اعلام کرد «جو بایدن» رئیس‌جمهور امریکا و «شی جین پینگ» همتای چینی وی در تماسی تلفنی که روز پنج‌شنبه انجام شد درباره تحقیقات در خصوص منشأ کرونا با یکدیگر گفت‌وگو کردند. «جن ساکی» سخنگوی کاخ سفید روز جمعه در پاسخ به سؤالی درباره مذاکرات دو طرف از جمله درباره منشأ کرونا گفت: «آنها درباره طیفی از مسائل فراملی از جمله کووید-۱۹ و درک منشأ آن که قطعاً دغدغه اصلی این دولت است رایزنی کردند. بله، این موضوعی بود که مطرح شد اما نمی‌خواهم به جزئیات بیشتری بپردازم.» ساکی این تماس را محترمانه و صادقانه و با هدف باز نگه داشتن کانال‌های ارتباطی بین دو کشور توصیف کرد، نه به شکل موعظه و برتری‌جویانه. به گفته سخنگوی کاخ سفید هدف از این تماس ایجاد نتایج نهایی نبود. ارزیابی جدید که حاصل تحقیقات جامعه اطلاعاتی امریکا بنا به دستور سه ماه پیش جو بایدن است نتوانسته به جمع‌بندی مشخصی درباره این سؤالات برسد که کرونا از طریق حیوان به انسان منتقل شده یا از یک مرکز پژوهشی در ووهان به بیرون نشت کرده است. اسناد جدید نشان می‌دهد سازمانی در امریکا پیش از شیوع بیماری کووید-۱۹ میلیون‌ها دلار از بودجه‌های دولت فدرال را صرف تحقیق روی انواع گونه‌های ویروس کرونا در «مؤسسه ویروس‌شناسی ووهان» در چین کرده است. چین معتقد است که امریکا مسئله تحقیق در خصوص منشأ کرونا را سیاسی کرده است.